

ויקחו לי. ועשו לי. לשמי. כל עניינה של המשכן מהתחלת נתינת התרומות דרך כל העשיות היו חייבים להיות אך ורק לשם שמיים. זאת אומרת, כאשר יהודי ניגש לעבודת השי"ת מה"מורה אני" בבוקר ועד לזמן שהקב"ה מפיל עליו שינה, חייב לנסות לכוון את כל פעולותיו לשם שמיים. אזי נהיה קודש קדשים. הנה אנחנו בחודש אדר. החודש שא"לופו של עולם רוצה לדור בתוכינו. זה יקרה כאשר כל עבודת השי"ת שלנו יבוא בטהרת המחשבה ובשמחה. לשוב לרצוננו לראות את מלכינו בבית שלם בהר מרום הרים, כאשר השכינה שורה בישראל באופן הנלבב והלכתחילה. כאשר נקדש את עצמינו כפי שצריכים, נזכה שעם ישראל אחד, והיה המשכן אחד, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

זהב וכסף ונחושת. אע"פ שבמדרש תנחומא מסיק שהיו פס י"ג דברים וכן פירש"י ובפרטן אתה מולא ט"ו דברים ותירץ הרא"ס כי תכלת וארגמן ותולעת שני הכל מין למר ונחשבו לאחת והחזקוני תירץ בענין אחר אבל רוב המפרשים הסכימו שהיו פס ט"ו דברים ודבר זה מסכים למה שכתבו הרבה מפרשים שכל המשכן היה בנוי על תבנית ג' עולמות וכן כתב רבינו בחיי ובעקידה ובתולדות יצחק ומהרי"א כתב שגם חכמי האומות הסכימו על כיוור זה וכתב כי ביה ה' אור עולמים שכל העולמות נבראו בשם של י' ה' ע"כ בזה כל הנדבה על המשכן וכליו במספר ט"ו להורות שקיום ג' עולמות תלוי במשכן זה הבנוי על תבנית כיוור זה ומורה קלת על זה אותן ט"ו מעלות שהיו מן עזרת נשים לעזרת אנשים ושננה ע"י שלמה שהיה דבור ט"ו לאזרה. דברי הבלי יקר נותנים לנו הבנה אמיתית מהו משכן ומקדש. המקדש זה עולם קטן. מה שמחבר בין עולם של מטה ועולם של מעלה. ידוע שהעולם הזה נברא באות ה'. הרמ"ק כותב שהפתח העליון של האות ה' זה היכן שנדחק בעל התשובה כדי שלא יפול שוב. כמובן, זה קורא לאחר שהקריב את קרבנותיו. ואכן זה מה שמחבר בין האות י' לאות ה'. וכתבו עוד המפרשים שגם האדם שנקרא עולם קטן בנוי על תבנית כיוור זה ונראה שלכך נאמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו מצעי ליה אלא שר"ל שבאמצעות כיוור זה אשר בו שוכן כבוד ה' ישכון גם בתוכם של ישראל בגופם ממס כי עיקר שכינתו שמה בעבור ישראל לא בעבור כיוור זה העשוי מכסף וזהב כי הוא אינו כ"א אמצעי להמשיך באמצעותו כבוד ה' אל תוך בני ישראל: ובמדרש תנחומא מסיק זהב כנגד מלכות צב שנאמר אנת רישא דדהבא וכסף כנגד מדי שנאמר צו ועשרת אלפים ככר כסף וגו' ונחשת כנגד מלכות יון שהיא פחותה מכולם עורות אלים מאדמים כנגד מלכות אדום כו אמר הקב"ה אע"פ שאתם רואין ד' מלכויות מתגלות וצאות עליכם חייכם שאני מלמיה לכם ישועה מתוך השעבוד מה כתיב בתריה שמן למאור זה מלך המשיח שנאמר פס אלמיה קרן לדוד ערכתי נר למשיחי וכתב קומי אורי כי צא אורך ועל מדרש זה וכיוצא בו תמהו רבים שהוליאו המקרא מפשוטו ולפתרו על ד' מלכויות: ולי נראה שגם בעל מדרש זה סובר שהכל כפשוטו ואינו מרמזים כלל על ד' מלכויות אך שדעתו לפרש על מה זה הנראה הקב"ה לנבוכדנצר הרשע כל ד' מלכויות וכי נמשלו לזהב וכסף ונחשת וברזל וכי הרשע הגון לכך שודיעהו הש"י מה שיהיה אחריו אלא ודאי שכוונתו היתה לתועלת ישראל כדי שידעו שיש בידם זכויות אשר בכחם יוכלו לעמוד כנגד כל ד' מלכויות אלו ושלל יוכלו לכלות את ישראל כי מלכות

בכל נמשל לזהב ויש לישראל כנגדה מלכה אחת שעושין זהב והוא זהב התנופה וזהב זה הוא כנגד מלכות בצל לשון כנגד מורה שזהב זה מתנגד אל אותו מלכות שנמשל לזהב וכן כסף כנגד מדי וכן נחושת כנגד יון וכן עורות אלים מאדמים כנגד אדום שהמשיל לברזל כי ממנו עושין החרב המאלים וזנין אב לכולם מה שמלינו במסכת אר"ל גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המון לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהם לשקלי המון ומכאן ראייה שכסף זה בא להקדים את המון דהיינו מלכות מדי כך זהב זה בא להקדים את נבוכדנצר ונחשת זה בא להקדים את יון ועורות אלים מאדמים להקדים את אדום וזוהי מדוקדק לשון כנגד הנאמר בכולם כי מלכות אלו מתנגדים להם אבל בשמן למאור לא אמר שהוא כנגד מלך המשיח כי אין כאן התנגדות אלא ענינם אחד שבזכות שמן למאור יערוך ה' נר למשיחו וכן ראיתי בתנחומא שהזכיר בכולם לשון כנגד לא כגרסת הילקוט שלא נכתב לשון כנגד במקלחם וכן דעת בעל מדרש זה להורות באיזו זכות יש לישראל תקומה הד' מלכות אלו וזה שמסיק אע"פ שאתם רואים וכו': לסיכום, עלינו לדעת עד כמה כל פרט ופרט של עשיית המשכן, ממנין הדברים הנידבים ועד הנרמז בחמרי הגלם עצמם, הכל בא להורות וללמד את עם ישראל, דרכי החיבור לתורה ולעבודה. יסוד היסודות, ביסופין. לכסוף ולרצות עד בלות הנפש להתחבר להקב"ה ולתורתו. אדני הכסף. אח"כ, לדעת, האדם עין השדה, להתחבר בעץ חיים. עצי שיטים עומדים, כדי שלימודי ה' הם לומדים. לצפותם בטוב לי, מאלפי זהב. כח הזה, יש בה כדי לשבור את אויבינו הקמים עלינו לבלותינו.

ושכנתי בתוכם, ככל אשר אני מראה אותך וכו', אשכון ביניהם לקבל תפלתם ועבודתם באותו האופן שאני מראה אותך שכנתי בהר על הכפרת בין שני הכרובים עם תבנית המשכן ועם תבנית כל כליו, כי אמנם תבנית המשכן תורה על כרובים, שהם שרפים עומדים ממעל לו הנראים לנביאים, ומהם בקדש, ומהם בקדש הקדשים, בשני מחצרות מחוצרות בקרסים להיות לאחדים לעבודה זרה, וכן ראוי שיהיו בישראל כל קדושו מחוצרים אל ההמון להבין ולהורות, ובקדש הקדשים נתן התורה תוך גוף מלופה זהב מבית ומחוץ כאמרם ז"ל בזה (יומא פ"ק ב"א לו) כל תלמיד חכם שאין תוכו כבדו אינו תלמיד חכם, ועל אותו הגוף שהוא הארון נתן כפורת כלו זהב, מורה על כלם אלהים בלתי מחובר עמו כלל, וכן כרובים פניהם איש אל אחיו מורים על פעולת המלאכה המושכל וקבלתו, וזה בהביט אל התורה, כאמרו אל הכפרת יהיו פני הכרובים וזוהי הם פורקים כנפים למעלה, כאמרו ארח חיים למעלה למשכיל וזוהי יתעשת האלהים לנו כאמרו ואל זה אבינו: וכן תעשו, אתם כדי שאשכון בתוככם, לדבר עמך ולקבל תפלת ועבודת ישראל, לא כמו שהיה הענין קודם העגל כאמרו בכל המקום כו' אבא אליך: הספורנו מחבר דווקא בין ושכנתי בתוכם לככל אשר אני מראה אותך בהר. לומר, מיום שיש משכן ומקדש, אופן עבודת השי"ת משתנה. סדר ההתגלות של השכינה משתנה. היינו, כל מי שפונה אל השי"ת חייב להיות תוכו כבדו. לא להצטיין בחיצוניות עם פנים רקוב. ודווקא הפנים, להיות מחומר שיתכן שיתקלקל, כדי לדעת, שלא להאמין בעצמך עד יום מותך. לתחזק את הרוחניות, יום יום. גם אחדות צריכים. כי ללא פניהם איש אל אחיו, אין שכינה שורה. אבל, מעל לכל יש צורך בפורשי כנפיים למעלה. ללא ידיעה ברורה שאין אדם נוקף אצבע אלא אם כן זה נגזר מלמעלה. הכל בגזרת עליון. רק כך, אפשר בפועל להביא שהשכינה תשרה בישראל ותפילותינו יתקבלו ברחמים וברצון.

והיה המשכן אחד, כי עם היות המדרגות בלתי שוות, הן אמנם מסודרות בסדר אחד לעשות רצון קונם, כאמרו וקרא זה אל זה ואמר קדוש: כל המשכן, מהזהב המצרך היקר ביותר ועד לשערות העיזים הזול, הכל אחד, ליחד לאחד ולעשות רצונו, ברצונו. הוי אומר, רק כאשר ישנה את האחדות, רק אז יש את המשכן.